

Nr 50

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts skrivelse till riksdagen med redogörelse från Nordiska rådets fjortonde session, såvitt skrivelsen hänvisats till bevillningsutskottet, jämte i anslutning härtill väckta motioner.

Genom en den 11 mars 1966 dagtecknad skrivelse, nr 39, har Kungl. Maj:t under återopande av skrivelsen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för samma dag lämnat riksdagen redogörelse för Nordiska rådets fjortonde session i Köpenhamn den 28 januari — den 2 februari 1966.

Skrivelsen har, såvitt gäller punkterna A 9, D 5, E 4 och E 6 av de under avdelning II behandlade sakerna, hänvisats till bevillningsutskottet.

I enlighet med utskottets hemställan i memorial nr 48 har riksdagen vid vårsessionen beslutat att till höstsessionen uppskjuta behandlingen av föreliggande skrivelse i ovan berörda delar och av de i anledning härav väckta motionerna.

Under punkten A 9 behandlas en vid sessionen antagen rekommendation, nr 13, enligt vilken regeringarna rekommenderas utforma enhetliga regler för beskattning av forskningsstipendiater vid nordiska institutioner eller andra forskningsinstitutioner på nordisk basis.

Vidare anmäls under denna punkt att rådet efter ha tagit del av regeringsmeddelandena om rekommendation nr 10/1964 angående multilaterala dubbelbeskattningsavtal beslutat att betrakta rekommendationen såsom för rådets del slutbehandlad.

Under punkten D 5 behandlas två vid sessionen antagna rekommendationer, nämligen

dels nr 23, i vilken rådet rekommenderar regeringarna att ingå överenskommelse om en gemensam minimivärdegräns för de resandes rätt att tull- och avgiftsfritt införa varor,

dels nr 24, där rådet rekommenderar regeringarna att införa likartade bestämmelser om resandes rätt till tullfri införsel av sprit och tobak, att göra dessa bestämmelser så enkla och liberala, att en fortsatt utveckling av den egentliga resetrafiken mellan de nordiska länderna inte hindras, och att förelägga Nordiska rådet frågan innan nya regler sätts i kraft.

Under punkten E 4 redovisas de nuvarande förutsättningarna för den harmonisering av huvudformerna för indirekt beskattning som rådet för-

ordade i rekommendationen nr 27/1964. Av redogörelsen framgår att rådets ekonomiska utskott avser att ta upp de aktuella frågorna till diskussion mot bakgrund av vad som framkommit vid skattekonferensen i Köpenhamn den 25—den 26 april 1966.

Under punkten E 6 behandlas regeringsmeddelandena med anledning av rekommendationen nr 31/1965 angående beslutande organ för tulltekniska frågor. Frågan har behandlats av Nordiska tulladministrativa rådet, som inte ansett att den ifrågavarande beslutanderätten för närvarande mer påtagligt skulle främja effektiviteten i det nordiska tullsamarbetet. Regeringarna ansåg därför att det inte fanns anledning att nu närmare pröva frågan. På ekonomiska utskottets förslag beslöt rådet betrakta rekommendationen såsom för dess del slutbehandlad.

Till utskottet har hänvisats de i anledning av den ifrågavarande skrivelsen väckta likalydande motionerna I: 686 av herr *Elofsson m. fl.* och II: 846 av fru *Nettelbrandt m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts skrivelse nr 39 måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att arbetet på ett nordiskt multilateralt dubbelbeskattningsavtal måtte inledas.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det i motionerna framförda yrkandet, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen II: 846.

Av innehållet i *de förevarande motionerna* återges här följande.

Motionärerna återger rekommendationen nr 10/1964 (se redogörelsen för punkten A 9 ovan) om multilaterala dubbelbeskattningsavtal och konstaterar att Nordiska rådet tills vidare låtit sig nöja med den av regeringarna framförda ståndpunkten att frågan om ett nordiskt multilateralt dubbelbeskattningsavtal kan vila i avvaktan på resultatet av pågående undersökningar angående ett multilateralt dubbelbeskattningsavtal mellan EFTA-länderna. Enligt motionärernas mening finns det emellertid anledning att ställa sig skeptisk till möjligheterna att ett avtal mellan alla EFTA-länderna i större utsträckning kan lösa de problem som gör sig gällande i förhållandet mellan de nordiska länderna. I sammanhanget hänvisas till att skattereglerna i Storbritannien och Portugal starkt avviker från dem som tillämpas av övriga EFTA-länder. Ett dubbelbeskattningsavtal, som tar sikte på dessa speciella problem, måste få begränsat värde för de nordiska ländernas inbördes förhållanden. Samtidigt blir behovet av en lösning i Norden alltmer markant. Ett av resultaten av våra dagars nordiska samarbete är upprättandet av en rad samnordiska institutioner av skilda slag. Dessa har genomgående hela Norden som rekryteringsbas för t. ex. föreläsare och medarbetare. Dessa beskattas nu delvis olika, beroende på vilket bilateralt dubbelbeskattningsavtal som är tillämpligt. I den ökande nordiska sam-

handelns tecken uppkommer vidare allt fler lägen i vilka tillämpning av dubbelbeskattningsavtal blir aktuella. Det är angeläget att skattereglerna för dessa olika fall i möjligaste mån samordnas. Ett viktigt medel att nå större enhetlighet vore ingåendet av ett nordiskt multilateralt dubbelbeskattningsavtal. Arbetet härpå bör ej nedläggas i avvaktan på ett tidsödande utredningsarbete inom EFTA, som ej kan väntas bli av verkligt värde för de inter-nordiska förhållandena.

Utskottet

I de delar av redogörelsen för Nordiska rådets fjortonde session som hänvisats till bevillningsutskottet redovisas rådets beslut om en rekommendation, nr 13, angående enhetliga regler för beskattning av forskningsstipendiater vid nordiska institutioner samt om två rekommendationer, nr 23 och 24, avseende resandes rätt till införsel. Vidare lämnas en redogörelse för den fortsatta behandlingen av rekommendationen nr 10/1964 angående multilaterala nordiska dubbelbeskattningsavtal samt av rekommendationerna nr 27/1964 om harmonisering av den indirekta beskattningen och nr 31/1965 angående beslutande organ för tulltekniska frågor.

Av regeringsmeddelandena beträffande rekommendationen nr 10/1964 angående multilaterala dubbelbeskattningsavtal framgår att frågan för närvarande vilar i avvaktan på resultatet av pågående överläggningar om ett sådant avtal mellan EFTA-länderna. Under detta arbete, som påbörjades 1964 och som väntas pågå hela 1966, upprätthåller de nordiska länderna kontakt med varandra och söker inta en gemensam nordisk ståndpunkt till de tekniska skattefrågorna. Rådet har därför enhälligt beslutat att betrakta rekommendationen såsom för rådets del slutbehandlad.

Med anledning av rådets beslut beträffande rekommendation nr 10/1964 har i motionerna I: 686 och II: 846 hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller att arbetet på ett nordiskt multilateralt dubbelbeskattningsavtal inledes. Motionärerna anser — med hänvisning bl. a. till upprättandet av samnordiska institutioner och till den ökande nordiska samhandeln — att det är angeläget att skattereglerna för dessa fall i möjligaste mån samordnas utan att den mera långsiktiga utredningen om ett multilateralt dubbelbeskattningsavtal inom EFTA avvaktas.

Utskottet får med anledning av motionsyrkandet först konstatera att de bilaterala dubbelbeskattningsavtal som för närvarande gäller mellan de nordiska länderna är sinsemellan till innehållet likartade i fråga om de viktigaste förvärvskällorna. Det kan av motionernas motivering synas som om motionärerna anser att tillkomsten av ett multilateralt nordiskt dubbelbeskattningsavtal skulle främja en mera enhetlig nordisk beskattning. Utskottet vill med anledning härav understryka att dubbelbeskattningsavtalen inte har andra uppgifter än just att hindra att samma förvärvskälla beskattas i flera länder och att i vissa fall också motverka skatte-

flykt. Det finns därför inte anledning tro att ett nordiskt multilateralt dubbelbeskattningsavtal skulle nämnvärt bidra till en samordning av beskattningen inom de nordiska länderna.

Såvitt utskottet kan finna skulle alltså ett nordiskt avtal om undvikande av dubbelbeskattning och förhindrande av skatteflykt få väsentligen samma verkningar som gällande bilaterala avtal. Samtidigt vill utskottet framhålla att det på längre sikt är önskvärt att multilaterala dubbelbeskattningsavtal med största möjliga anslutning kommer till stånd. En nordisk multilateral konvention på området måste dock kräva undersökningar som såvitt nu kan bedömas knappast skulle kunna slutföras tidigare än pågående utredning om ett multilateralt avtal mellan EFTA-länderna. Speciella beskattningsfrågor, som betingas av grannförhållandena mellan de nordiska länderna, torde f. ö. komma att beaktas i det pågående EFTA-arbetet.

Med hänvisning till det anförda och till att Nordiska rådet godtagit regeringarnas förslag till frågans lösning kan utskottet inte biträda skrivelseyrkandet i motionerna I: 686 och II: 846.

Utskottet finner inte heller skäl till erinran mot någon av de i detta betänkande redovisade punkterna i redogörelsen för Nordiska rådets fjortonde session.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A) att riksdagen måtte lägga förevarande delar av Kungl. Maj:ts skrivelse nr 39 med redogörelse från Nordiska rådets svenska delegation till handlingarna;

B) att de likalydande motionerna I: 686 av herr Elofsson m. fl. och II: 846 av fru Nettelbrandt m. fl. måtte, i den mån de icke kan anses besvarade genom vad utskottet ovan anført, av riksdagen lämnas utan åtgärd.

Stockholm den 3 november 1966

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar John Ericsson, Tage Johansson, Lundström*, Gösta Jacobsson, Enarsson*, Hellebladh, Paul Jansson*, Sundin*, Stadling och Tistad; samt

från a n d r a kammaren: herr Gustafson i Göteborg*, fru Nettelbrandt*, herr Andersson i Essvik, fru Holmqvist, herrar Forsberg*, Boo, Björkman*, Carlsson i Västerås, Carlstein och Börjesson i Falköping.

* Icke närvarande vid justering av betänkandet.